

Утвърждавам:.....

/проф. дн Б. Ангелов/

К О Н С П Е К Т

ПИСМЕН ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ – ОКС „МАГИСТЪР“

Специалност: “Предучилищна и начална училищна педагогика”

Магистърска програма:

“Предучилищна и начална училищна педагогика“ (след професионален бакалавър)”

За учебната 2019/2020 г.

І РАЗДЕЛ: ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

- 1. Предмет, цели на предучилищната педагогика – образователни стратегии на педагогическо взаимодействие.** Предмет на предучилищната педагогика и методи на научно изследване. Цели на съвременното предучилищно образование. Ключови интегрални полета за връзка с психологическите и социално-педагогическите науки.
- 2. Предучилищна педагогика и образователни технологии на педагогическо взаимодействие – съдържателни и възрастови параметри.** Принципи, методи и форми на педагогическо взаимодействие. Овладяване на култура на поведение в игровата, предметно-практическата и познавателната дейност.
- 3. Предмет и цели на педагогиката на ранното детство.** Ранното детство в контекста на ранното детско образование. Адаптация и приемственост между ранна и предучилищна възраст.
- 4. Функции на ранното детство в институционален план.** Функции на играта и обучението, организационни форми на педагогическото взаимодействие в ранното детство.
- 5. Предмет и цели на „Педагогически технологии на игрово взаимодействие“.** Същност и особености на игровото взаимодействие.

Комплексност и контингентност на игровото взаимодействие. Игровата култура като феномен в детството.

6. Модели технологии на игрово взаимодействие. Игрови цели и игрови компетенции. Етапи на моделния процес и основни форми на игрово взаимодействие. Игрово-образователни средства в детската среда. Диагностика на игровите компетенции по образователното направление.

7. Същност и цели на „Педагогика на взаимодействието „дете – среда“. Функции на тематичното съдържане в образователните направления „Природен свят“ и „Социален свят“. Цели, образователни ядра и очаквани резултати при овладяване на екологична и социална култура.

8. Педагогически технологии на ориентирането в природния и социалния свят. Форми и методи за усъвършенстване на „картината за света“ и възпитаването на култура на поведение. Диагностика на компетенциите при ориентиране в природния и социалния свят.

9. Същност и цели на „Педагогика на овладяване на езика и развитие на речта“. Анализ на образователното съдържание в направлението „Български език и литература“ във възрастов план. Комуникация и общуване на български и чужд език в социокултурната среда.

10. Педагогически технологии на „Педагогика на овладяване на езика и развитие на речта“. Форми и методи на работа по изграждане на свързана и граматически правилна реч в предучилищна възраст – говорене и слушане. Форми и методи на работа по звуковата и семантична култура на речта в предучилищна възраст. Подготовка за ограмотяване в условията на детската градина и диагностика на постиженията.

11. Същност и цели на „Педагогика на овладяване на елементарни математически представи“. Характеристика на образователното съдържание. Цели, образователни ядра и очаквани резултати при овладяване на елементарни математически представи.

12. Педагогически технологии на „Педагогика на овладяване на елементарни математически представи“. Специфика на формите и методите за овладяване на елементарни математически представи. Диагностика при овладяване на елементарни математически представи.

13. Същност и цели на „Педагогика на естетико-художествената култура“. Естетико-художествено развитие в предучилищна възраст и приемственост между детската градина и началното училище. Социално-педагогически функции на изкуството.

14. Модели и механизми на взаимодействието „дете-изкуство“ в условията на детската градина. Форми и методи на работа по изобразително изкуство, музика и художествено възприемане на произведения за деца в предучилищна възраст. Диагностика на компетенциите в предучилищна възраст по направлението „Изобразително изкуство“ и „Музика“.

15. Същност и цели на „Педагогиката на конструирането и детския труд».

Педагогически стратегии в различните възрастови степени - цели и педагогически ситуации. Съдържание и същност на системата на трудова подготовка.

16. Педагогически технологии на „Педагогиката на конструирането и детския труд». Методика и организация на битовите дейности. Методически особености при работа с конструктивни строителни материали. Конструирани и педагогически функции. Особености и характеристика на конструктивните материали, предназначени за деца.

17. Педагогически основи на информационната култура. Взаимодействие “дете – информационна среда” – специфика, принципи, задачи, методи, форми. Формиране на информационната грамотност в детството. Безопасност на децата в Интернет – правила и обществени инициативи.

18. Предучилищното възпитание и подготовка в съвременното образователно пространство. Детската градина и началното училище - единна социално-педагогическа система. Структура и функции на образователните програми. Подготвителната група/клас – образователни направления и реализиране на приемственост между ранна, предучилищна и начална училищна възраст.

19. Проблеми и тенденции във взаимодействието „образователни институции-семейство». Специфика на семейното възпитание – особености, цел, принципи, основни задачи. Модели на родителско поведение и методи на възпитание. Критерии за ефективно семейно възпитание в детството. Стратегии, форми и технологии за педагогическо образование на родителите.

20. Педагогическата ситуация по физическа култура – цел, задачи, структура и съдържание. Специфични особености при провеждането ѝ с децата от различните възрастови групи.

II РАЗДЕЛ: НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

1. Методика на обучението в начална грамотност. Статут на обучението по начална грамотност в контекста на новата нормативна база. Съвременен вариант на звуковия аналитико-синтетичен метод и методически процедури в системата му. Етапи в процеса на ограмотяване.

2. Методика на обучението по четене (литература) в началното училище. Съвременен статут на обучението по четене – нормативна база. Специфика в изучаване на произведения от различни жанрове. Процес и съдържание на работата с художествен текст.

3. Методика на езиковото обучение в началните класове. Комуникативно-речева насоченост на обучението по български език – цели, учебно

съдържание. Технологични основи за формиране на граматически понятия. Система на уроците по български език.

4. Методика на обучение за формиране на комуникативно-речеви умения на учениците от началните класове. Теоретични основи на обучението по развитие на речта. Обучението по преразказ и съчинение – функции, същност, видове, технология на работа. Система на уроците за създаване на ученически текстове.

5. Методика за изучаване на естествени числа в началните класове. Методика на работа при решаване на съставни текстови задачи. Методика за изучаване на права линия, крива линия, отсечка, лъч и ъгъл.

6. Методика за изучаване на действията събиране и изваждане на естествени числа в началните класове. Методика на работа при решаване на елементарни текстови задачи. Методика за изучаване на видове триъгълници според страните, видове триъгълници според ъглите, обиколка на триъгълник и правоъгълник.

7. Методика за изучаване на действията умножение и деление на естествени числа. Методика на изучаване на окръжност и кръг, геометрични тела. Методика за изучаване на лице на правоъгълник.

8. Използване на фронтални форми на обучение при запознаване на учениците от началното училище с природната и социалната среда – специфика (според тематиката), възпитателни акценти, използвани методи, предимства и недостатъци.

9. Използване на форми на отвореното обучение при запознаването на учениците от началното училище с природата и с околната среда – многоперспективност в обучението, същност на отвореното обучение, съдържателни акценти, предимства и проблеми.

10. Методика на запознаване на учениците от началното училище с природната среда чрез непосредствен контакт с природата – модерни концепции, методи на обучение, дейности, осигуряващи възможности за нагледно и активно учене.

11. Процес на обучение по технологии и предприемачество. Планиране и организация. Методи и стратегии на обучение. Урокът по технологии и предприемачество. Учебна документация и съдържание на обучението по технологии и предприемачество.

12. Учебен процес по физическо възпитание - характеристика на информационния процес. Знания, умения и двигателни навици - характеристика и методика за тяхното формиране. Етапи и методика на обучение. Двигателни качества - характеристика, видове и методика на обучение.

13. Урокът по физическо възпитание - характеристика, цел, задачи и методическа последователност при провеждането му. Средства за неговото провеждане и характеристика на структурата му. Методи на обучение и на организиране на двигателната дейност.

14. Теоретични основи на изобразителното изкуство. Видове и жанрове на изобразителното изкуство. Материали и техники на изпълнение. Форми и методи на работа по изобразително изкуство в началното училище I-IV клас.

15. Методика на обучението по изобразително изкуство. Задачи и учебно съдържание. Развиващи функции на учебно-възпитателния процес по изобразително изкуство.

16. Психолого-педагогически измерения на музикално-възпитателния процес: музикалност и музикални способности – същност и развитие.

17. Музикални дейности в учебния процес – изпълнение на музика, възприемане и съчиняване на музика.

Ръководител на катедра:

Ръководител на катедра:

„Предучилищна и медийна педагогика“

„Начална училищна педагогика“

/ проф. д-н Б. Ангелов/

/доц. д-р Габриела Кирова/

ЛИТЕРАТУРА

I раздел: Предучилищна педагогика

Ангелов, Б. и др. Детето и светът. С., Просвета, 1993.

Ангелов, Б. Медийна и комуникативна компетентност. С., УИ “Св. Климент Охридски”, 2008.

Ангелов, Б., Л. Ангелова. Основи на педагогическата компетентност. С., УИ “Св. Климент Охридски”, 2006.

Ангелова, Л. Децата от предучилищна възраст и изкуството. С., Просвета, 1993.

Ангелова, Л. Естетико-художествено развитие в предучилищна възраст. С., Веда Словена – ЖГ, 1998.

Ангелова, Л. Изобразителното изкуство в детската градина и началното училище (единна педагогическа система). С., УИ “Св. Климент Охридски”, 2010.

Ангелова, Л. Форми и средства за художествено формиране на детската личност. - В: Годишник на СУ-ФНПП, Том 82, 1992, с. 133-156.

Ангелова, Л., Пл. Легкоступ. Децата и изкуството. С., УИ “Св. Климент Охридски”, 2009.

Баева, М. Конструирането в опита на детето. С., 1993.

- Баева, М.** Конструирането като познавателна практика на детето. - В: Годишник на СУ-ФНПП, Том 88, 1999, с. 83-114.
- Баева, М.** Конструктивната играчка и игра в познавателната опитност на детството. С., СУ "Св. Климент Охридски" - ФНПП, 2009.
- Баева, М.** Педагогика на приобщаването – включващо образование. С., УИ "Св. Климент Охридски", 2009.
- Баева, М.** Социализиращи функции на съвместната дейност. - В: Годишник на СУ-ФНПП, Том 83, 1992, с. 135-152.
- Велинова, Т. и др.** Книга за учителя (за предучилищна група в детската градина: 4-5 г.). С., Просвета, 2004.
- Велинова, Т.** Математическата подготовка на децата от предучилищна възраст за училище. – Предучилищно възпитание, бр. 4, 2005.
- Велинова, Т.** Приоритети при математическата подготовка за училище. – Предучилищно възпитание, бр. 4, 2001.
- Вълканова, В.** Децата в информационното общество – педагогически иновации и перспективи. – В: Образование и изкуство. Том 1. Шумен: УИ "Еп. Константин Преславски", 2004.
- Вълканова, В. и др.** Интерактивността в учебния процес. С., Европрес, 2006.
- Вълканова, В.** Социализация на децата в технологична среда. С.: УИ „Св. Кл.Охридски”, 2006.
- Гюров, Д.** Детската градина и началното училище – единна социално-педагогическа система. - В: Годишник на СУ-ФНПП, Том 92, 2001, с. 57-82.
- Гюров, Д.** Педагогика на взаимодействието "дете – среда". С., Веда Словена - ЖГ, 1999.
- Гюров, Д.,** Педагогическото взаимодействие. Иновационен модел за изграждане на единна-социалнопедагогическа система „детска градина – начално училище“, УИ, „Св. Кл. Охридски, 2006.
- Гюрова, В.** Игровите ситуации в педагогическото взаимодействие. – Предучилищно възпитание, бр. 10, 1999.
- Гюрова, В.** Игрово-образователни средства и детско творчество. – Предучилищно възпитание, бр. 6, 2003.
- Гюрова, В.** Педагогически технологии на игрово взаимодействие. С., Веда Словена – ЖГ, 2009.
- Гюрова, В.** Педагогическите ситуации – форми на взаимодействие в предучилищното образование. - В: Годишник на СУ-ФНПП, Том 88, 1999, с. 61-82.
- Даскалова, Ф.** Педагогика на ранното детство. Благоевград, 1991.
- Държавни образователни изисквания за предучилищно възпитание и подготовка. [Electronically available]
http://www.minedu.government.bg/opencms/export/sites/mon/left_menu/documents/process/nrdb_400_preduchilishtno_obr.pdf
- Елкони, Д.** Психология на играта. С., Народна просвета, 1985.
- Нелсън, Дж., Ч.Ъруин, Р.Дафи.** Позитивно възпитание за децата в предучилищна възраст. С., ИК Инфо Дар, 2001.
- Пенев, Р.** (в съавт. с М.Глушкова) Книга за учителя за подготвителна група в детската градина и в училище /2003/, за предучилищна група в детската градина, 3-4 годишни /2005/, за предучилищна група в детската градина, 4-5 годишни /2004/, за предучилищна група в детската градина, 5-6 годишни /2004/, образователно направление "Физическа култура". С., Просвета.
- Пенев, Р.** Педагогическо образование на родителите. С., ИК Д.Убенова, 2002.

Пенев, Р. Ролята на семейството в подготовката на детето за училище. – В: Книга за учителя за диагностика на училищната зрелост и готовността на детето за училищно обучение. С, Просвета, 2004.

Пенев, Р. Систематика и типология на семейното възпитание в детството. С., Веда Словена - ЖГ, 2006.

Пенев, Р., Д. Гюров, И. Колева, В. Гюрова. Модели на педагогическо взаимодействие «семействодетска градина». С., Просвета, 2008.

Пенева, Л. Книга за учителя за яслена и предучилищна група в детската градина. Поредица “Ръка за ръка” (в съавт.). С., Просвета, 2005.

Пенева, Л. Педагогика на ранното детство – реалност и перспективи. – Предучилищно възпитание, бр.1, 2001.

Предучилищна педагогика. Под ред. на Е.Петрова. В.Търново, УИ ”Св. Св. Кирил и Методий”, 1995, 2001.

Русинова, Е. Творчеството – поле за иновации в предучилищното образование. – В: Годишник на СУ-ФНПП, Том 92, 2001, с. 45-56.

Татъзов, Т. Програма за възпитателна работа с деца до 3-годишна възраст.

С., 1996. **Хъойзинха, Й. Homo Ludens.** Под ред. на И.Паси. С., Наука и изкуство, 1988.

II раздел: Начална училищна педагогика

ЛИТЕРАТУРА ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ:

1. **Георгиева, М., Р. Йовева, Ст. Здравкова.** Обучението по български език и литература в началното училище. Шумен, Университетско издателство „Епископ Константин Преславски“, 2013.
2. **Здравкова, Ст., Н. Чимева, Л. Георгиев, Т. Борисова, Бл. Митова.** Методика. Основни въпроси на обучението по български език и литература в началното училище. Благоевград, 1998.
3. **Георгиева, А.** Обучението по български език и литература в 1.-4. клас. (помагало за семинарни и практически упражнения по ДЧП и ДБЕЛ). В. Търново, Фабер, 2013.
4. **Борисова, Т.** Проблеми на литературното обучение и работата по развитие на речта в начална училищна степен. С., 1997.
5. **Здравкова, С.** Методика на обучението по български език и литература в началното училище. 1998.
6. **Здравкова, С.** Обучение в начална грамотност. Методическо ръководство, 1998.
7. **Кирова, Г.** Дидактика на математиката – видео лекции, Авангард Прима, С., 2017. Достъпни на адрес:
<https://www.youtube.com/playlist?list=PLCqDQgcXMIFlOmde7Z4rlEpDKhVTOxI3>
8. **Кирова, Г.** Методика на работа с текстови задачи по математика в началните класове, С., Авангард Принт, 2014.

9. **Кирова, Г.** Практически упражнения по дидактика на математиката. Формиране на ключови компетентности по математика в началните класове (второ допълнено издание). С., Авангард Прима, 2014.
10. **Маджаров, А., Р. Радев, З. Новакова.** Общи проблеми на методиката на обучението по математика. С., 1994.
11. **Новакова, З.** Методика на обучението по математика в началните класове. С., ВЕДА-СЛОВЕНА –ЖГ, 2004.
12. **Мирчева, И.** Проблеми на дидактиката на родинознанието и природознанието. С., Веда Словена – ЖГ, 1997, 2004.
13. **Мирчева, Ил., Ел. Джамбазова.** Докосване до природата. Активният контакт на детето от началното училище до природната среда. София, Изд. „Веда Словена – ЖГ”, 2012.
14. **Мирчева, Ил.** Отворено обучение. Диференциация в обучението в началното училище. София, ИК „В. Словена – ЖГ”, 2013.
15. **Рачев, Кр.** (1987): Теория и методика на физическото възпитание, Медицина и физкултура
16. **Витанов, Л. и др.** Методи и техники за активно учене. С. УИ „Св. Кл. Охридски“, 2016
17. **Цанев, Н.** Конструирание на технологичното обучение в началното училище. С. 2004 г.
18. **Витанов, Л.** Продуктивни стратегии на обучение по техника и технологии в I-IV кл. С., Веда-Словена. 1999.
19. **Ангелова, Л., Пл. Легкоступ.** Теория и методика на изобразителното изкуство. ПРОСВЕТА, С. 2014
20. **Димчев, В.** Изобразително изкуство – методика. С. НП. 1993.
21. **Минчева, П.** Основи на музикалното възпитание в общообразователното училище. С. Просвета.

УЧЕБНИ ПРОГРАМИ И УЧЕБНИЦИ ПО ОТДЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ за първи, втори, трети и четвърти клас:

Български език и литература:

Учебна програма за обучение по български език и литература за първи клас (общообразователна подготовка), утвърдена със Заповед №РД09-1857 от 17.12.2015. (<http://mon.bg/bg/1699>)

Учебна програма за обучение по български език и литература за втори клас (общообразователна подготовка), утвърдена със Заповед №РД09-300 от 17.03.2016.

Учебна програма за обучение по български език и литература за трети клас (общообразователна подготовка), утвърдена със Заповед №РД 09-1093/25.01.2017

Учебна програма за обучение по български език и литература за четвърти клас (общообразователна подготовка), утвърдена със Заповед №РД 09-5778/22.11.2017г

Всички учебни комплекти за обучение по български език и литература от 1 до 4 клас, одобрени от МОН след 2017г. Както и Методическото ръководство „Книга за учителя“ към всеки от тях.

Водещ автор в авторските колективи са: Т. Борисова и кол.- „Булвест 2000“; М Герджикова и кол.- „Булвест 2000“; Ст. Здравкова и кол.- „Клет –Анубис“; Р. Танкова и кол.- „Просвета-1945“; А. Жекова и кол.- „Рива“; П. Димитрова и кол. – „Просвета-Плюс“; Н. Огнянова и кол. – „Даниела Убенова-Билалска“; Н. Иванова и кол. – „Рива“.

Математика:

Алексиева, Л. и др. Математика за 1., 2., 3. и 4. клас. РИВА, 2016-2019.

Алексиева, Л. и др. Книга за учителя по математика за 1., 2., 3. и 4. клас. РИВА, 2016-2019.

Ангелова, В. и др. Математика за 1., 2., 3. и 4. клас. Просвета Плюс, 2016-2019.

Ангелова, В. и др. Книга за учителя по математика за 1., 2., 3. и 4. клас. Просвета Плюс, 2016-2019.

Богданова, М. и др. Математика за 1., 2., 3. и 4. клас. БУЛВЕСТ 2000, 2016-2019.

Богданова, М. и др. Книга за учителя по математика за 1., 2., 3. и 4. клас. БУЛВЕСТ 2000, 2016-2019.

Витанов, Т. и др. Математика за 1., 2., 3. и 4. клас. Анубис, 2016-2019.

Витанов, Т. и др. Книга за учителя по математика за 1., 2., 3. и 4. клас. Анубис, 2016-2019.

Вълкова, Т. и др. Математика за 1., 2., 3. и 4. клас. Бит и техника, Варна, 2016-2019.

Вълкова, Т. и др. Книга за учителя по математика за 1., 2., 3. и 4. клас. Бит и техника, Варна, 2016-2019.

Гарчева, Ю. и др. Математика за 1., 2., 3. и 4. клас. Просвета, 2016-2019.

Гарчева, Ю. и др. Книга за учителя по математика за 1., 2., 3. и 4. клас. Просвета, 2016-2019.

Паскалева, З. и др. Математика за 1., 2., 3. и 4. клас. Архимед, 2016-2019.

Паскалева, З. и др. Книга за учителя по математика за 1., 2., 3. и 4. клас. Архимед, 2016-2019.

Петрова, Р. и др. Математика за 1., 2., 3. и 4. клас. Скорпио, 2016-2019.

Петрова, Р. и др. Книга за учителя по математика за 1., 2., 3. и 4. клас. Скорпио, 2016-2019.

Учебни програми по математика за 1., 2., 3. и 4. клас. МОН, в сила от учебната 2016/2017 година. Достъпни на адрес: <https://www.mon.bg/bg/28>

Изобразително изкуство:

Ангелова, Л., Пл. Легкоступ, Г. Михайлова- Недкова, С. Хаджиева, Изобразително изкуство за 1., 2., 3. и 4. клас. ПРОСВЕТА, С. 2016 - 2019

Ангелова, Л., Пл. Легкоступ, Г. Михайлова- Недкова, С. Хаджиева, Книга за учителя за 1., 2., 3. и 4. клас. ПРОСВЕТА, С. 2016 – 2019.

Технологии и предприемачество:

Витанов, Л. и др. Книга за учителя по технологии и предприемачество. 1, 2, 3, 4 клас. Просвета Плюс. 2016-2019

Витанов Л. И др. Технологии и предприемачество за 1, 2, 3, 4 клас. С. 2016-2019.

Цанев, Н. и др. Книга за учителя по технологии и предприемачество. 1, 2, 3, 4 клас. Булвест – Анубис 2016-2019

Цанев Н. и др. Технологии и предприемачество. Учебници за 1, 2, 3, 4 кл. С. Булвест-Анубис 2016-2019

ДОС, учебни програми по технологии и предприемачество . МОН. 2015.

Музика

Георгиев, А. Ангелина Петрова, Мая Андасорова, Рая Ковачева. Учебник по музика за 1. клас. , Издателство РИВА, София.

Георгиев, А. Ангелина Петрова, Мая Андасорова, Рая Ковачева. Книга за учителя към Учебник по музика за 1. клас., Издателство РИВА, София .

Георгиев, А. Ангелина Петрова, Мая Андасорова, Рая Ковачева. Книга за учителя към учебник по музика за 2 клас, Рива, София.

Георгиев, А. Ангелина Петрова, Мая Андасорова, Рая Ковачева. Учебник по музика за 2 клас, Рива, София,

Георгиев, А. Ангелина Петрова, Мая Андасорова, Рая Ковачева. Книга за учителя към учебник по музика за 3 клас, Рива, София,

Георгиев, А. Ангелина Петрова, Мая Андасорова, Рая Ковачева. Учебник по музика за 3 клас, Рива , София.

Георгиев, А. Ангелина Петрова, Мая Андасорова, Рая Ковачева. Учебник по музика за 4 клас, Рива, София,

Георгиев, А. Ангелина Петрова, Мая Андасорова, Рая Ковачева. Книга за учителя към учебник по музика за 4 клас, Рива, София,

Учебни програми по музика – МОН, 2015.